

Ordes van Dienst voor
de Stille Week

28, 29 en 30 maart 2024

Samen met onze zustergemeente van de
Willem de Zwijgerkerk in Amsterdam

TEN GELEIDE

PASEN VOLGENS JOHANNES

‘Waarom is deze avond anders dan andere avonden?’, vraagt volgens de joodse traditie het jongste kind op de avond van het Paasfeest. Dat is ongetwijfeld vandaag ook onze vraag: waarom is ook dit jaar Pasen anders dan andere jaren? Het antwoord is duidelijk: omdat wij in een aangespannen tijd leven. Wij houden ons hart vast voor het verloop van de dingen. Toch, en misschien wel juist nu wil Pasen ons iets anders zeggen. Het wil ons zeggen dat wat ons nu benauwt, een einde heeft! Dat de dood, de angst en het verdriet niet het laatste woord zal spreken over ons bestaan. Wij zullen elkaar weer zien!

Dit jaar wordt de dubbelzinnigheid van Pasen nog versterkt door het feit dat wij al langere tijd uit het profetenboek Jeremia lezen. Nietsontziend klaagt hij de samenleving van zijn dagen aan en plengt bittere tranen bij haar ondergang. Toch doet hij dat in de hoop dat er misschien ééntje is uit het huis van David die het vol zal houden en de nacht zal doorstaan. Dan zal het allemaal weer in ons hart geschreven staan.

Op de avond van **Witte Donderdag** voegt ook Johannes zich bij die aloude bevrijdingsbeweging die in het Angstland van Egypte begon. Zijn Evangelie brengt ons te binnen dat in kleine tekenen van brood en wijn de boze wereld niet langer meer hetzelfde zal zijn. Als teken van wat komen gaat, ontruimen wij de Avondmaalstafel.

Op **Goede Vrijdag** is ons weinig licht gegeven. Wij lezen de passieverhalen volgens Johannes. Aan het einde van de dienst worden alle lichten gedoofd. Toch zal een klein licht blijven branden, als een wachter die uitziet naar het eerste licht.

Op **Stille Zaterdag** wordt het duister doorbroken. De Paaskaars wordt binnengedragen. De lezingen brengen ons langzaam het geheim van de Opstanding te binnen. Aan het einde van de dienst zullen wij dit licht van de Paaskaars onder ons verspreiden en uitdragen in de nacht.

Op **Paasmorgen** zetten wij de dienst voort. Wij knipperen met onze ogen tegen het licht van de bevrijding uit alle verdriet, nood en pijn. De angst ligt achter ons. Een goede tuin strekt zich voor ons uit en een tuinman gaat ons daarin voor. De toekomst is al gaande.

ORDE VAN DIENST

Witte Donderdag

28 maart 2024

VIERING VAN DE MAALTIJD VAN UITTOCHT
ROND DE TAFEL

Voorganger: Evert Jan de Wijer
Organist: Harmen Trimp
m.m.v. de ThomasCantorij
Ouderling van dienst: Jannie Verhage
Diaken van dienst: Corine Waaning
Koster: Menne Vellinga
Beeld & Geluid: Ruben van Beusekom

Opgang

Orgelspel: Johannes Brahms (1833-1897) -
Schmücke dich, o liebe Seele - (Uit: Opus 122, no. 3)

Gemeente gaat staan

Voorganger en Gemeente zingen: Gezang 190a
(Voorganger: I, Gemeente: II)

Intochtslied: Tussentijds 157 - (Melodie: 'Wilt heden nu treden')

1. Gedenken wij dankbaar de daden des Heren,
zijn leven, zijn dood en verrijzenis,
en dat wij oprecht tot Jezus ons bekeren
die onze God en leidsman ten leven is.
2. Hoe hadden wij onze bestemming vernomen,
was Jezus de weg niet ten einde gegaan.
Wie zouden wij zijn, als Hij niet was gekomen
om in zijn lichaam onze dood te doorstaan?
3. Hoe zouden wij ooit voor elkaar kunnen leven,
had Hij ons de liefde niet voorgeleefd,
die tot de dood zich prijs heeft willen geven,
die, Zoon van God, ons aller slaaf is geweest.
4. Gij eerste der mensen, die weerloos en eenzaam
als graan in de aarde gestorven zijt.
Gij wordt ons brood, maak ons met U gemeenzaam,
van harte maak tot wederdienst ons bereid.

Gemeente gaat zitten

Gebed om ontferming

Dienst van de Schriften

Eerste Schriftlezing Jeremia 31: 31 – 34 (Naardense Bijbel)

- 31 Zie, er zijn dagen op komst,
is de tijding van de Ene,-
dat ik met het huis Israël
en het huis Juda

- 32 een nieuw verbond zal smeden;
niet als het verbond
dat ik met hun vaders smeedde
ten dage dat ik hen bij de hand greep
en hen uitleidde uit het land Egypte,-
want toen hebben zij
mijn verbond verbroken,
terwijl ik het met hen aangegaan was,-
is de tijding van de Ene;
- 33 nee, dít is het verbond
dat ik met het huis Israël zal smeden
na die dagen, is de tijding van de Ene:
ik zal mijn onderricht geven in hun binnenste
en in hun hart schrijven;
wezen zal ik hun tot God,
en zij zullen mij worden tot gemeente;
- 34 niet langer hoeven ze dan
ieder zijn naaste en ieder zijn broeder
te leren en te zeggen:
ge moet de Ene kennen!,
want allen zullen zij hem al kennen,
van de kleinste bij hen tot hun grootste,
is de tijding van de Ene,
want ik zal hun ongerechtigheid vergeven
en aan hun zonde niet langer denken!

Gemeente zingt: Psalm 81: 1, 2, 5 en 9

Tweede Schriftlezing: Johannes 13: 1 - 15 (Naardense Bijbel)

- 1 Maar voor het feest van het Pesach,
als Jezus weet dat zijn uur gekomen is
om uit deze wereld over te gaan naar de Vader,
betoont hij,
die de zijnen in de wereld heeft liefgehad,
hun ook zijn liefde tot aan de voleinding.
- 2 Het geschiedt tijdens een maaltijd:
als de uiteenwerper reeds in het hart van
Judas Simonszoon Isjkariot heeft geworpen
dat hij hem moet prijsgeven,
en hij weet
- 3 dat de Vader hem alles in de handen
heeft gegeven
en dat hij van bij God gekomen is
en tot God heen gaat,
4 dat hij zich opricht van de maaltijd,
zijn kleren aflegt,
een linnen doek neemt
en zich daarmee omgordt.
- 5 Vervolgens werpt hij water in het wasbekken
en begint de voeten van de leerlingen
te wassen

en af te drogen met de linnen doek
waarmee hij omgord is geweest.

- 6 Dan komt hij bij Simon Petrus;
die zegt tot hem:
heer, wast ú mij de voeten?!
- 7 Jezus antwoordt en zegt tot hem:
wat ik doe, daar heb jij nu geen weet van,
maar na deze dingen zul je het herkennen.
- 8 Petrus zegt tot hem:
u zult mij de voeten niet wassen,
tot in de eeuwigheid niet!
Jezus antwoordt hem:
als ik je niet mag schoonwassen
heb je geen deel aan mij!
- 9 Simon Petrus zegt tot hem:
heer, niet alleen mijn voeten
nee, ook de handen en het hoofd!
- 10 Jezus zegt tot hem:
wie een bad heeft genomen
hoeft zich, behalve de voeten,
niet meer te laten wassen,-
nee, die is geheel rein;
en jullie zijn rein,- echter niet allen!
- 11 Want hij heeft geweten
wie hem zou prijsgeven;
daarom zegt hij 'jullie zijn niet allen rein'.
- 12 Wanneer hij hun dan de voeten
heeft gewassen
neemt hij zijn kleren terug
en gaat hij weer aanliggen;
hij zegt tot hen:
herkent ge wat ik aan u heb gedaan?-
gij die mij 'leermeester' en 'heer' noemt,
- 13
gij zegt dat goed, want ik ben dat;
14 als dan ik, de heer en leermeester,
ú de voeten was,
zijt ook gij verschuldigd
elkaar de voeten te wassen;
15 want ik heb u een voorbeeld gegeven
opdat, zoals ik aan ú gedaan heb
ook gij zult doen!-

OVERDENKING

Gemeente zingt: Gezang 970: ThomasCantorij 1, Gemeente 4 en 5

Dienst van de Dankbaarheid

Inzameling van de gaven in **één rondgang** voor Opbouwwerk-Buurtmaaltijden en Het Paasverhaal voor iedereen.

Thomaskerk

U kunt uw bijdrage aan de collecte ook overmaken op rek.nr. NL39 INGB 0004 9570 85 t.n.v. Wijkraad voor diakenen, Thomaskerk, o.v.v. Collectegeld. De Diaconie zorgt dan voor de verdeling naar de genoemde doelen.

U kunt ook geven via Givt.

Willem de Zwijgerkerk

Giften kunnen worden overgemaakt op NL77 INGB 0008 082 226 t.n.v. Diaconie Willem de Zwijgerkerk te Amsterdam, o.v.v. Collecte 28 maart.

Orgelspel: Improvisatie

Voorbeden   Stil Gebed

V: De Heer zal met u zijn!

G: DE HEER ZAL U BEWAREN!

V: Verheft Uw harten!

G: WIJ HEBBEN ZE TOT DE HEER GEHEVEN

V: Zegenen wij de Heer onze God!

G: GOED IS HET EN PASSEND.

V: HEER, God van Israël
het past ons, U te danken op deze avond,
zo anders dan alle andere avonden.
Ja, het is onze bevrijding
U dank te brengen,
overal en altijd,
door uw Zoon de Messias Jezus,
die het menselijke leven heeft geheeld
en ons de vrijheid heeft gegeven;
want het hout van zijn dood
werd de boom van ons leven,
en wij die hem kruisigden
zijn door hem overwonnen.
Laat ons toe
met onze adem en onze geest,
met hart en ziel
zijn lof te zingen
in het koor met alle heiligen!

Zo zingen wij:

Liedboek Online

V: Gezegend zij de HEER,
die zijn belofte gehouden heeft,
die Abraham heeft uitgeleid
en Mozes heeft geroepen,
die de goden van de nacht heeft teniet gedaan,
die de zee heeft getemd om een weg te banen,
die de vaderen voorging in de woestijn
die de mensen deed weten van zijn verbond,
die zijn NAAM gelegd heeft op zijn gemeente!
Ja, gezegend zij de HEER die ons tot herder werd,
die het Pascha gebod
als een feest voor de HEER voor altijd:
gedachtenis van geslacht tot geslacht
sinds de nacht, dat zij aten het ongezuurde brood
en dronken de beker der dankzegging,
en hadden het paaslam geofferd
waarvan het bloed aan de deuren was
tot een teken voor de engel
om voorbij te gaan!

Ja, gezegend zij de HEER
die knecht werd
die zijn Zoon heeft gegeven
om een paaslam te zijn voor ons allen,
en te volbrengen
al wat geschreven staat, dat moest geschieden.
Die alzo in de nacht dat hij werd overgeleverd,

G: DAT IS IN DEZE NACHT,

V: het brood nam in zijn handen,
het zegende en brak en zei:
"Neemt en eet, dit is mijn lichaam voor u,
doet dit tot Mijn gedachtenis."
En evenzo na de maaltijd
sprak hij een dankgebed
en nam Hij de beker van de dankzegging en zei:
"Deze beker is het nieuwe verbond in Mijn bloed
tot vergeving van zonden;
drinkt allen hieruit, tot Mijn gedachtenis."
Laat ons dan eten en drinken,
want zo gezegd zo gedaan
verkondigen wij de dood van onze HEER
totdat hij komt!

G: MARANATHA!

ONZE VADER DIE IN DE HEMELEN ZIJT

Delen van matses en wijn (wij dopen de matses in de wijn)

Tijdens het Avondmaal klinkt: Johann Sebastian Bach (1685-1750) -
Erbarm dich mein, o Herre Gott -
BWV 721

Dankgebed

Slotlied (staande): Gezang 571

De Avondmaalstafel wordt ontruimd als opmaat naar de Goede Vrijdag

Wij verlaten de ruimte in stilte

ORDE VAN DIENST

Goede Vrijdag

29 maart 2024

LEZING VAN HET LIJDENSEVANGELIE

Voorganger: Evert Jan de Wijer
Cantor-organist: Harmen Trimp
m.m.v. Tineke Wonderman, sopraan
Ouderling van dienst: Jannie Verhage
Diaken van dienst: Nel Hagemeijer
Lector: Arnoldien van Berge
Koster: Menne Vellinga
Beeld & Geluid: Femke van Beusekom

Wij betreden de ruimte in stilte

Opgang

Gemeente gaat staan

Voorganger en gemeente zingen: Gezang 190a
(Voorganger: I, Gemeente: II)

Intochtslied: Psalm 22: 1 en 2

Gemeente gaat zitten

Gebed om ontferming

De Lezingen

Inleiding

Schriftlezing: Klaagliederen 3: 1 – 9

- 1 Al ben ik de kerel die ellende gezien heeft,
onder de stok van zijn verbolgenheid;
- 2 al heeft hij mij geleid en doen gaan
naar het duister en niet naar het licht,
- 3 al verandert zijn hand tegen mij, iedere keer,
heel de dag,
- 4 ben ik het wiens vlees en vel hij versleet,
wiens botten hij heeft verbrijzeld,
- 5 bouwde hij tegen mij een omsingeling op
van alsem en absint,
- 6 borg hij mij op in duisternissen,
zoals de doden van eeuwig,-
- 7 geen uitweg was er,
die had hij dichtgemetseld
en mijn koperen ketting had hij verzwaard;
- 8 geen schreeuwen

- 9 en hulpgeroep hielp mij ook,
hij sloot zich af voor mijn gebed;
gehouwen steenblokken
metselde hij over mijn wegen,
van mijn paden maakte hij een doolhof,

Gemeente zingt: Gezang 942

Schriftlezing: Johannes 18: 1 - 27 (Naardense Bijbel)

- 1 Als hij deze dingen heeft gezegd
trekt Jezus met zijn leerlingen uit,
de winterbedding van de Kedron over;
daar is een hof geweest
en die gaat hij met zijn leerlingen binnen.
- 2 Maar ook Judas,
die hem heeft prijsgegeven,
heeft van die plek geweten,
omdat Jezus zich daar dikwijls
met zijn leerlingen verzamelde.
- 3 Dus neemt Judas de legereenheid mee,
en vanuit de heiligdomsoversten
en vanuit de Farizeeërs

- helpers,
en komt daar aan
met lantarens, fakkels en wapens.
- 4 Jezus dan, weet hebbend van
alle dingen die over hem komen,
trekt uit en zegt tot hen:
wie zoekt ge?
- 5 Ze antwoorden hem: Jezus, de Nazoreeër!
Hij zegt tot hen:
ík ben dat!
Ook Judas, die hem heeft prijsgegeven,
heeft bij hen gestaan.
- 6 Met dat hij tot hen zegt
‘ík ben dat!’
deinzen ze achteruit en vallen op de grond.
- 7 Dan vraagt hij het hun wéér: wie zoekt ge?
Maar zij zeggen: Jezus, de Nazoreeër!
- 8 Jezus antwoordt: ik heb u gezegd:
ík ben dat;
dus als ge mij zoekt,
laat hén dan heen gaan!
- 9 Zo wordt het woord vervuld,
waarin hij heeft gezegd:
‘die ge mij hebt gegeven, van hen heb ik
niet wie ook verloren laten gaan’ (Joh. 17,12).
- 10 Dan trekt Simon Petrus
het zwaard dat hij heeft,
treft de dienaar van de heiligdomsoverste
en hakt hem de rechter oorlel af;
maar de naam van die dienaar
is Malchus geweest.
- 11 Dan zegt Jezus tot Petrus:
werp het zwaard in de schede,
want allen die een zwaard nemen
gaan door een zwaard verloren;
de drinkbeker die de Vader
mij heeft gegeven,
zal ik die níet drinken?
- 12 Dan nemen de legereenheid,
de overste-over-duizend
en de helpers van de Judeeërs Jezus vast,
boeien hem
- 13 en voeren hem eerst naar Annas,

- want die was de schoonvader van Kajafas
die de heiligdomsoverste van dat jaar
is geweest.
- 14 Maar het is Kajafas geweest
die de Judeeërs de raad heeft gegeven:
het is beter
dat één mens sterft voor de gemeenschap!
- 15 Maar Simon Petrus is,
met een andere leerling,
Jezus gevolgd; maar die leerling
is een bekende
van de heiligdomsoverste geweest
en komt mét Jezus
de voorhof van de heiligdomsoverste binnen;
- 16 maar Petrus is bij de deur blijven staan,
buiten.
Dan komt die andere leerling,
de bekende van de heiligdomsoverste,
naar buiten, zegt iets tegen de poortwachter
en voert Petrus naar binnen.
- 17 Dan zegt het meisje dat poortwachter is
tot Petrus:
ben jij niet óók een van de leerlingen
van deze mens?
Hij van zijn kant zegt: dat ben ik níet!
- 18 Maar daar staan de dienaars
en de helpers,
die een houtskoolvuur gemaakt hebben
omdat het koud is geweest,
en zij hebben zich gewarmd;
maar ook Petrus is daar geweest,
stond bij hen en warmde zich.
- 19 Dan ondervraagt de heiligdomsoverste
Jezus over zijn leerlingen
en over zijn onderricht.
- 20 Jezus antwoordt hem:
ík heb openlijk de wereld toegesproken;
ík heb altijd onderricht gegeven
in een samenkomst of in het heiligdom,-
daar waar alle Judeeërs bijeenkomen;
ik heb niets in het verborgene uitgesproken;
- 21 waarom ondervraagt u mij?-

- ondervraag de toehoorders
over wat ik tot hen gesproken
heb;
- zie, zij hier
weten wat ik heb gezegd!
- 22 Maar als hij dit zegt
geeft één van de helpers
die er naast is gaan staan
Jezus een kaakslag, zeggend:
antwoordt u de
heiligdomsoverste zó?
- 23 Jezus antwoordt hem:
indien ik kwalijk heb
gesproken,-
getuig van het kwade;
maar indien goed
waarom tuigt u me dan af?
- 24 Dan zendt Annas hem geboeid naar
Kajafas, de heiligdomsoverste.
- 25 Maar Simon Petrus is daar geweest,
stond daar en warmde zich.
Dan zeggen ze tot hem:
ben ook jij niet één van zijn leerlingen?
Hij van zijn kant loochent het en
zegt:
dat ben ik níét!
- 26 Eén van de dienaars
van de heiligdomsoverste,
die een verwant is van hem bij
wie Petrus
de oorlel heeft afgehakt, zegt:
heb ik jón niet bij hem in de hof
gezien?
- 27 Dan loochent Petrus het weer;
en meteen kraait er een haan.

Orgel en sopraan: Constantijn Huygens (1597-1687)

Domine, ne in furore tuo arguas me:
neque in ira tua corripas me.
Miserere mei, Domine, quoniam infirmus sum:
sana me, Domine, quoniam conturbata sunt ossa mea.
Et anima mea turbata est valde:
sed tu, Domine, usquequo?

Vertaling:

Ene, wil mij niet straffen in uw toorn, niet mij kastijden in uw gramschap!

Wees mij genadig, Ene, want ik schrompel weg, Ene, genees mij, want tot in het bot ben ik verbijsterd!

Mijn ziel is verbijsterd, bovenmate, en gij, Ene: tot wanneer?

Schriftlezing: Johannes 18: 28 - 19: 3 (Naardense Bijbel)

18

- 28 Ze voeren Jezus dan
van Kajafas naar het pretorium;
maar het is in de vroegte geweest.
Zelf gaan zij het pretorium niet binnen,
om zich niet te bezoedelen,
en wel het *pesach* te kunnen eten
- 29 Dan komt Pilatus naar buiten, naar hen toe,
en verklaart: welke beschuldiging
brengt u in tegen deze mens?
- 30 Ze antwoorden en zeggen tot hem:
als hij niet iemand was geweest die
kwaad doet
hadden we hem niet aan u overgegeven!
- 31 Dan zegt Pilatus tot hen:
neemt ú hem mee
en oordeelt hem volgens uw Wet!
De Judeeërs zeggen tot hem:
het is ons niet geoorloofd
te doden!
- 32 Zo wordt vervuld
het woord van Jezus dat hij heeft gezegd

- om aan te duiden
wat voor dood hij zou gaan sterven.
- 33 Dan gaat Pilatus het pretorium weer in;
hij laat Jezus roepen en zegt tot hem:
ú, bent u de koning der Judeeërs?
- 34 Jezus antwoordt:
zegt ú dat uit uzelf
of hebben anderen u dat over mij gezegd?
- 35 Pilatus antwoordt:
ík ben toch geen Judeeër!-
uw eigen volk en de heiligdomsoversten
hebben u aan mij overgegeven;
wát hebt u gedaan?
- 36 Jezus antwoordt:
mijn koningschap is niet uit deze wereld;
als het iets uit deze wereld was,
dat koningschap van mij,
hadden mijn helpers ervoor gestreden
dat ik niet aan de Judeeërs
werd overgegeven,
maar mijn koninkrijk is nu eenmaal
niet van hier.
- 37 Dan zegt Pilatus tot hem:
u bent dus toch een koning?
Jezus antwoordt: ú zegt het,
dat ik een koning ben;
ík ben hiertoe geboren
en hiertoe gekomen tot de wereld:
dat ik zal getuigen voor wat waarachtig is;
al wie uit de waarachtigheid is
hoort naar mijn stem!
- 38 Pilatus zegt tot hem:
wat ís waarachtigheid?
Als hij dit gezegd heeft
gaat hij weer naar buiten, naar de Judeeërs,
en zegt tot hen:
ik vind in hem geen enkele schuld;
- 39 maar het is gebruikelijk bij u
dat ik u met het Pesach er één loslaat;
wat is dan uw wens?-
zal ik u de koning der Judeeërs loslaten?
- 40 Dan schreeuwen zij het weer uit
en zeggen: die niet, nee Barabbas!

Maar Barabbas is een rover geweest.

19

- 1 Dan dus neemt Pilatus Jezus mee
en geselt hem.
- 2 De soldaten vlechten een kroon
van doorntakken
en zetten die op zijn hoofd;
ze werpen hem een purperen mantel om.
- 3 Nadat ze naar hem toegekomen zijn en
hebben gezegd 'wees gegroet,
koning der Judeeërs!'
geven ze hem kaakslagen.

Sopraan zingt: Gezang 581

Schriftlezing: Johannes 19: 4 - 22 (Naardense Bijbel)

- 4 Pilatus komt opnieuw naar buiten
en zegt tot hen:
zie, ik voer hem voor u naar buiten
opdat ge erkent
dat ik geen enkele schuld bij hem vind!
- 5 Dan komt Jezus naar buiten;
hij draagt de doornenkroon
en de purperen mantel.
Hij -Pilatus- zegt tot hen:
ziehier, de mens!
- 6 Wanneer dan de heiligdomsoversten
en de helpers
hem zo zien, zeggen ze, schreeuwen ze:
kruisigen, kruisigen!
Pilatus zegt tot hen:
neemt ú hem mee en kruisigt hem
want ik vind in hem geen schuld!
- 7 De Judeeërs antwoorden hem:
wíj hebben een Wet, en volgens de Wet
moet hij sterven:
omdat hij zich zoon van God maakt!
- 8 Wanneer dan Pilatus dit woord hoort
wordt hij nog meer bevreesd;
- 9 hij gaat weer het pretorium binnen
en zegt tot Jezus:

- u, van waar bent u?
Maar Jezus geeft hem geen antwoord.
- 10 Dan zegt Pilatus tot hem:
u spreekt niet tegen mij?- weet u niet
dat ik volmacht heb om u los te laten
en volmacht heb om u te kruisigen?
- 11 Jezus antwoordt: u zou
geen enkele volmacht over mij hebben
als die u niet gegeven was van bovenaf;
daarom heeft wie mij aan u overgeeft
de grootste zonde!
- 12 Van toen af
heeft Pilatus ernaar gezocht hem los te laten.
Maar de Judeeërs schreeuwen en zeggen:
als u hém loslaat
bent u geen vriend van de keizer!-
al wie zichzelf koning maakt
spreekt zich uit tegen de keizer!
- 13 Als Pilatus deze woorden hoort
voert hij Jezus naar buiten
en gaat hij zitten op een verhoging
bij een plek die Steenstraat heet,
maar in het Hebreeuws:
Gabbata,- heuveltje.
- 14 Maar het is de voorbereiding
van het Pesach geweest,
zodat het zesde uur is het geweest.
Hij zegt tot de Judeeërs:
zie, uw koning!
- 15 Dan schreeuwen zij:
opheffen, opheffen, kruisig hem!
Pilatus zegt tot hen:
moet ik uw koning kruisigen?
De heiligdomsoversten antwoorden:
we hebben geen koning
buiten de keizer!
- 16 Dan dus geeft hij hem aan hen
over om te worden gekruisigd.
- 17 Dus nemen ze Jezus mee.
Zelf het kruis torsend trekt hij uit
naar de zogeheten Schedelplaats
die in het Hebreeuws Golgota heet.
- 18 Daar kruisigen ze hem

en mét hem twee anderen,
aan de ene en de andere kant,
maar Jezus in het midden.

Gemeente zingt: Gezang 561

- 19 Pilatus schrijft ook een strafgrond
en zet die op het kruis;
maar er is geschreven geweest:
Jezus de Nazoreeër,
de koning der Judeeërs!
- 20 Velen der Judeeërs
lezen dan die strafgrond,-
omdat hij dicht bij de stad was,
de plaats waar Jezus werd gekruisigd.
Hij is geschreven geweest
in het Hebreeuws,
Romeins en Helleens.
- 21 Toen hebben
de heiligdomsoversten der Judeeërs
gezegd:
schrijft u toch niet 'de koning der Judeeërs'
maar dat hĳ heeft gezégd
'ik ben de koning der Judeeërs'!
- 22 Pilatus antwoordt:
wat ik geschreven heb, héb ik geschreven!

Schriftlezing: Johannes 19: 23 - 30 (Naardense Bijbel)

- 23 Dan nemen de soldaten,
wanneer ze Jezus kruisigen,
zijn kleren,
en maken er vier delen van,
voor elke soldaat een deel,-
ook het onderkleed nemen ze.
Maar het is een naadloos onderkleed geweest,
van bovenaf als één geheel geweven.
- 24 Dan zeggen ze tot elkaar:
laten we dat niet scheuren
nee, erom loten van wie het zijn zal!-
zodat het Schriftwoord in vervulling gaat:
'onder elkaar verdelen zij mijn kleren,
werpen over mijn gewaad het lot!'
Dát doen dus de soldaten.
- 25 Maar bij het kruis van Jezus
hebben gestaan:
zijn moeder en de zuster van zijn moeder,
Maria,- die van Klopas,
en Maria Magdalena.
- 26 Als dan Jezus zijn moeder aanziet
en bij haar staande
de leerling die hij (het meest) heeft liefgehad,
zegt hij tot zijn moeder:
vrouwe, zie: uw zoon!
- 27 Vervolgens zegt hij tot de leerling:
zie: je moeder!-
en vanaf dat uur neemt de leerling
haar bij zich op.
- 28 Hierna zegt Jezus, wetend
dat reeds alle dingen voleindigd zijn,
opdat de Schrift voleindigd wordt:
'ik heb dorst!'-
- 29 Er heeft daar een kruik vol azijn gelegen;
dan steken ze een spons vol van die azijn
op een hysopstengel
en brengen die naar zijn mond.
- 30 Wanneer Jezus dan de azijn neemt
zegt hij: het is voleindigd!
Hij neigt het hoofd
En geeft de geestesadem prijs.

STILTE

Orgel en sopraan: Johann Sebastian Bach (1685-1750) -
O Mensch beweine dein Sünde gross -
(Uit: Mattheus Passion – BWV 244)

O Mensch, beweine dein Sünde groß
darum Christus seines Vaters Schoß
äußert und kam auf Erden.
Von einer Jungfrau rein und zart
für uns er hie geboren ward,
er wollt der Mittler werden.
Den Toten er das Leben gab
und legt dabei all Krankheit ab,
bis sich die Zeit herdrange,
dass er für uns geopfert würd,
trüg unsrer Sünden schwere Bürd
wohl an dem Kreuze lange.

Vertaling

*O mens, beweene je groet zonde,
om welke Christus de schoot van zijn vader
verliet en op aarde kwam.
Uit een reine, tere maagd is hij hier voor ons geboren,
hij wilde de bemiddelaar worden'.
De doden gaf hij het leven en hij nam alle ziekten weg,
totdat de tijd kwam dat hij voor ons werd geofferd,
hij droeg de zware last van onze zonden heel lang aan het kruis.*

Schriftlezing: Johannes 19: 31 - 42 (Naardense Bijbel)

- 31 Daar het Voorbereiding is geweest
vragen dan de Judeeërs aan Pilatus,
opdat de lichamen niet op de sabbat
aan het kruis blijven
-want die sabbatdag is een grote geweest-,
dat ze hun de benen breken
en zij er kunnen worden afgehaald.
- 32 Dan komen de soldaten
en breken de benen van de eerste,
én van de ander
die met hem is gekruisigd.
- 33 Maar als ze bij Jezus komen
en zien dat hij reeds gestorven is,

- breken ze zijn benen niet.
- 34 Nee, één van de soldaten
stoot met een lans in zijn zijde
en meteen komt daar bloed uit en water.
- 35 Hiervan heeft getuigd
hij die het heeft gezien
en zijn getuigenis is waarachtig;
hij weet dat het waar is wat hij zegt,-
opdat ook gij zult geloven.
- 36 Want dit alles geschiedt
opdat het Schriftwoord in vervulling gaat:
'geen bot van hem zal worden verbrijzeld'.
- 37 En weer een ander Schriftwoord zegt:
'ze zullen opzien naar
hem die ze doorstoken hebben'.
- 38 Daarna vraagt Jozef van Arimatea,
die een leerling van Jezus is,
-maar in het verborgene,
uit vrees voor de Judeeërs-
aan Pilatus
of hij het lichaam van Jezus mag weghalen;
en Pilatus staat dat toe;
dan komt hij en haalt hij zijn lichaam weg.
- 39 Maar ook Nikodemus komt,
hij die in het eerst 's nachts
naar hem toe kwam;
hij brengt een mengsel mee van
'mirre en aloë',
zo'n honderd ponden.
- 40 Dan nemen ze het lichaam van Jezus
en binden het met die geurige kruiden
in lijkwindsels, zoals het voor de Judeeërs
gewoonte is om te begraven.
- 41 Maar er is op de plaats
waar hij gekruisigd is
een hof geweest,
en in die hof een nieuwe gedenkplaats,
waarin nog nooit iemand is gelegd.
- 42 Daar dan leggen ze,
vanwege de Voorbereiding
van de Judeeërs,
omdat de gedenkplaats dichtbij is geweest,

Jezus neer.

Orgel en sopraan: Arvo Pärt (1935) – Vater unser

Voorbeden Stil Gebed Onze Vader

Slotlied (staande): Gezang 589: Sopraan 1, Gemeente 2, 3 en 4

Alle lichten worden gedoofd. Het licht dat deze vrijdag tot een goede vrijdag maakt blijft echter branden.

In stilte verlaten wij de kerk.

ORDE VAN DIENST

Stille Zaterdag - Paaswake

30 maart 2024

VIERING VAN DE HEILIGE DOOP IN GEDACHTENIS

Voorganger: Evert Jan de Wijer
Cantor-organist: Harmen Trimp
m.m.v. de ThomasCantorij
Ouderling van dienst: Leontien Sauerwein
Diaken van dienst: Corine Waaning
Lector: Nelly Versteeg
Koster: Menne Vellinga
Beeld & Geluid: Femke van Beusekom

Stilte en Donkerte

ThomasCantorij zingt: Gezang 592

- 1 Stil ligt de tuin rondom het witte graf
waar zich de Heer voor ons verloren gaf.
Vrouwen en vrienden gaan rouwend in het zwart
Zwaar als een steen weegt droefheid op hun hart.
Hoop is vervlogen en vriendschap weggevlucht.
Alles wat leeft, ja heel de schepping zucht.
- 2 Drie dagen is zijn stem niet meer gehoord.
Ademloos wacht de wereld op het woord.
Waar is de God die hemel en aarde schiep?
Waar is zijn Zoon die ons bij name riep?
Waarom verlaat Hij nu wat zijn hand begon?
Duisternis overmant het licht der zon.
- 3 Eeuwige, uw gerechtigheid is groot.
Wek uw Gezalfde, wek Hem uit de dood.
Mogen wij hopen dat bij de dageraad
wij Hem herkennen als Hij voor ons staat?
Wordt dan uw hemelse vrede rijk gesticht
hier op de aarde in het morgenlicht?

STILTE

De lof van het licht

Gemeente gaat staan

Bij het binnenbrengen van de Paaskaars, teken van de intocht van het licht van de Opgestane, klinkt drie keer, op steeds verhoogde toon:

Gemeente gaat zitten

Lofprijzing

V: Deze nacht waken wij
om een weg te vinden het donker door –
een ontkomen aan de dood,
een weg naar het licht!

Deze nacht gedenken wij
de grote daden van de Eeuwige
aan zijn kinderen gedaan.

Deze nacht getuigen wij met tal van verhalen
van de overwinning op de dood.
Gods gezalfde is ons voorgegaan
de diepte van de dood, de godverlatenheid
heeft hij geproefd.

Zijn trouw bleek bestand tegen het donker -
Hij vocht met de nacht en overwon.
Zijn liefde is sterker dan de dood.

G. DEZE NACHT WAKEN WIJ OM HEM TE VOLGEN
OP WEG NAAR HET LICHT.
ER IS VOOR ONS EEN DOORKOMEN AAN.
ZINGEN EN JUICHEN MOGEN WIJ IN DEZE NACHT!

Gemeente zingt: Gezang 601

De Lezingen

Schriftlezing: Genesis 1: 1 - 2: 4a (Naardense Bijbel)

- 1 Bij begin
is God gaan scheppen,-
de hemelen en het aardland.
- 2 Het aardland
is in z'n geschieden geworden
woestheid en warboel,
en duisternis
op het aanschijn van de oervloed,-
en geestesadem van God
wervelend
over het aanschijn van de wateren.
- 3 Dan zegt God: geschiede er licht!-
en er geschiedt licht.

- 4 God ziet het licht aan: ja, het is goed!
Zo brengt God scheiding aan
tussen het licht en de duisternis.
- 5 God roept tot het licht 'dag'
en tot het duister heeft hij geroepen 'nacht';
er geschiedt een avond
en er geschiedt een ochtend:
één dag.
- 6 Dan zegt God:
geschiede er een gewelf in het water,-
geschiede er scheiding
tussen water en water!
- 7 Dan maakt God
het gewelf
en brengt hij scheiding aan
tussen de wateren onder het gewelf
en de wateren
boven het gewelf;
en zo geschiedt.
- 8 God roept tot het gewelf 'hemel';
er geschiedt een avond
en er geschiedt een ochtend:
tweede dag.
- 9 Dan zegt God:
dat de wateren onder de hemel
te hoop lopen naar één oord,
en zichtbaar worde het droge!-
en zo geschiedt.
- 10 God roept tot het droge 'land'
en tot de ophoping van de wateren
heeft hij geroepen
'zeeën';
God ziet het aan: ja, het is goed!
- 11 Dan zegt God:
laat het land groen doen groeien,
een gewas dat zaad zaait,
een vruchtdragend geboomte
dat vrucht maakt
naar zijn verschil
met daarin zijn zaad over het land!-
en zo geschiedt.
- 12 En het land
brengt al wat groen is naar buiten,

- gewas dat zaad zaait naar zijn verschil
en geboomte
dat vrucht maakt met daarin zijn zaad,
naar zijn verschil;
God ziet het aan: ja, het is goed!
- 13 Er geschiedt een avond
en er geschiedt een ochtend:
derde dag.
- 14 Dan zegt God:
geschiede er:
lichten aan het gewelf van de hemel
om scheiding aan te brengen
tussen de dag en de nacht;
geschieden zullen die
als tekenen en samenkomsttijden,
voor dagen en jaren;
- 15 geschieden zullen ze
als lichten aan het gewelf van de hemel
om licht te brengen over het land!-
en zo geschiedt.
- 16 God maakt
de twee grote lichten:
het grote licht voor het beheer van de dag,
het kleine licht
voor het beheer van de nacht,
en ook de sterren.
- 17 God geeft ze aan het gewelf van de hemel
om licht te brengen over het land,
- 18 om te beheren de dag en de nacht,
om scheiding aan te brengen
tussen het licht en de duisternis;
God ziet het aan: ja, het is goed!
- 19 Er geschiedt een avond
en er geschiedt een ochtend:
vierde dag.
- 20 Dan zegt God:
laten de wateren wemelen
van het gewriemel van bezielde leven,-
en laat er gevogelte vliegen over het land,
over het aanschijn van het gewelf, de hemel!
- 21 En God scheidt
de grote gedochten,-

- en alle levende ziel die rondkruipt,
waarvan de wateren zijn gaan wemelen,
naar hun verschil,
en elke gevleugelde vogel naar z'n verschil;
God ziet het aan: ja, het is goed!
- 22 Dan zegent God hen, en zegt:
draagt vrucht, weest overvloedig,
vult het water in de zeeën,
en ook het gevogelte
zij overvloedig in het land!
- 23 Er geschiedt een avond
en er geschiedt een ochtend:
vijfde dag.
- 24 Dan zegt God:
brenge het land naar buiten:
'levende ziel' naar haar verschil:
vee, onderkruipsel
en wildleven op land
naar zijn verschil;
en zo geschiedt.
- 25 God maakt het wildleven
van het land naar z'n verschil,
het vee naar z'n verschil
en alle kruipsel van de –rode– grond
naar z'n verschil;
God ziet het aan: ja, het is goed!
- 26 Dan zegt God:
maken wij een –rode– mensheid
in ons beeld en als onze gelijkenis,-
laten zij neerdalen bij de vissen van de zee
en het gevogelte van de hemel,
bij het vee en bij alles van het land,
en bij alle kruipsel
dat kruipt over het land!
- 27 God scheidt de –rode– mensheid in zijn beeld,
in het beeld van God
heeft hij hem geschapen;
mannelijk en vrouwelijk
heeft hij hen geschapen.
- 28 Dan zegent hij hen, God,
en hij zegt tot hen, God:
draagt vrucht, wordt overvloedig,
vervult het land

- en bedwingt het!-
en daalt neer
bij de vissen van de zee
en het gevogelte van de hemel,
bij alle leven dat kruipt over het land!
29 God zegt:
zie, geven zal ik u al het zaadzaaiend gewas
op het aanschijn van heel het land
en alle geboomte
waaraan een boomvrucht zaad zaait,-
voor jullie zal het er zijn als eten!-
30 en voor al het wildeleven van het land
en alle gevogelte van de hemel
en al wat er kruipt over het land,
waarin een levende ziel is,
(geef ik) al het groen van gewas als eten!-
en zo geschiedt.
31 God beziet al wat hij heeft gemaakt
en zie, zéér goed!-
er geschiedt een avond
en er geschiedt een ochtend,
de zesde dag.

2

- 1 Voltooid worden de hemelen en het aardland
en heel hun strijdschaar.
2 God voltooit op de zevende dag
zijn werk dat hij heeft gedaan;
hij houdt sabbat op de zevende dag
van al zijn werk dat hij heeft gedaan.
3 God zegent de zevende dag
en heiligt die;
want daarop heeft hij sabbat gehouden
van al zijn werk,
dat God geschapen heeft om te doen.
4a Dit zijn de geboorten van de hemelen
en het aardland
toen zij werden geschapen,-

Gemeente zingt: Gezang 513

Schriftlezing: Exodus 14: 15 - 15: 1a (Naardense Bijbel)

- 15 Dan zegt de Ene tot Mozes:
wat schreeuw je tot míj!-
spreek tot de zonen Israëls
dat ze moeten opbreken!-
- 16 en jijzelf:
hef je staf omhoog;
strek je hand uit over de zee en klief hem;
dan komen de zonen Israëls
beneden door de zee op het droge!-
- 17 en ik,
ziedaar, ik versterk het hart van Egypte
zodat ze hen achterna komen;
dan zal ik gloriëren,
door Farao en heel zijn legermacht,
zijn wagens en zijn ruiters;
- 18 weten zullen ze, de Egyptenaren,
dat ik de Ene ben!,
als ik glorieer door Farao,
zijn wagens en zijn ruiters!
- 19 Dan breekt op:
de engel Gods
die ging voor het aanschijn van Israëls leger,
en gaat áchter hen mee;
ook breekt op:
de staande wolk, van voor hun aanschijn,
en gaat áchter hen staan.
- 20 Hij komt
tussen het leger van Egypte
en het leger van Israël,-
zo is er de wolk én het duister
en verlicht hij de nacht;
de een is de ander niet genaderd,
heel de nacht.
- 21 Dan strekt Mozes zijn hand uit,
over de zee,
en de Ene laat de zee leeglopen
door een machtige oosterstorm,
heel de nacht,
en hij maakt de zee tot droog land;
de wateren worden gekloofd.

- 22 Zo komen de zonen Israëls
beneden door de zee op het droge;
de wateren zijn voor hen een muur,
rechts van hen en links van hen!
- 23 De Egyptenaren jagen hen na
en komen hen achterna,-
elk paard van Farao,
zijn wagens en zijn ruiters,-
tot onder in de zee.
- 24 Het geschiedt in de ochtendwake:
de Ene richt zich naar Egyptes leger
in een zuil van vuur en wolken,-
en maakt een warboel
van Egyptes legerkamp.
- 25 Hij laat het wiel van zijn wagens
wijken
en laat hem slechts zwaar vooruitkomen;
dan zegt Egypte:
ik moet vluchten voor Israëls aanschijn,
want de Ene
voert voor hen oorlog met Egypte!
- 26 De Ene zegt tot Mozes:
strek je hand uit over de zee,-
dan keren de wateren terug over Egypte,
over zijn wagens en over zijn ruiters!
- 27 Mozes strekt zijn hand uit over de zee:
en de zee keert, tegen de ochtendwending,
in zijn stroombed terug,
terwijl de Egyptenaren vluchten,
hem tegemoet;
dan schudt de Ene Egypte af,
midden in de zee.
- 28 De watermassa's keren terug
en overdekken de wagens en de ruiters
van heel Farao's legermacht,-
allen die hen achternagekomen waren
in de zee;
er restte niemand van hen, tot niet één.
- 29 En de zonen Israëls zijn
-onder in de zee-
gegaan over het dróge!
De wateren waren voor hen een muur,
rechts van hen en links van hen!

- 30 Zo redt de Ene op die dag Israël
uit de hand van Egypte,
en ziet Israël Egypte
dood op de lip van de zee;
- 31 Israël ziet de grote hand
waarmee de Ene het heeft gedaan in Egypte
en ze krijgen ontzag, de gemeente,
voor de Ene;
ze gaan vertrouwen op de Ene
en op Mozes, zijn dienaar.

15

- 1a Dan zingt Mozes met de zonen Israëls
voor de Ene deze zang;
ze zeggen veelzeggend:
zingen wil ik voor de Ene,
want hij is hoog verheven;

Gemeente zingt: Gezang 605

Schriftlezing: Jeremia 33: 10 – 17

- 10 Zo heeft gezegd de ENE:
weer zal in dit oord
waarvan gij zegt:
dat is verdelgd,
er is geen mens meer en geen dier,-
in de steden van Juda en de straten
van Jeruzalem
-die zo verwoest zijn
dat er geen mens is, geen ingezetene
en geen dier-
worden gehoord
- 11 een stem vol vrolijkheid
en een stem vol vreugde,
de stem van een bruidegom
en de stem van een bruid,
de stem van wie zeggen zullen
'dankt de ENE, de Omschaarde,
want de ENE is goed,
want voor eeuwig is zijn vriendschap!',
die met dankzegging zullen komen

in het huis van de ENE;
want ik breng omkeer
in de kerkering van het land,
als eerder, heeft gezegd de ENE.

- 12 Zo heeft gezegd de ENE, de Omschaarde:
weer
zal het in dit oord dat zo verdelgd is
dat er geen mens en geen dier meer is,
en in al zijn steden,-
een oase zijn vol herders
die er het wolvee neervlijen;
- 13 in de steden van het bergland,
in de steden van de Laagte
en de steden van de Negev,
in het land van Benjamin
en rondom Jeruzalem
en in de steden van Juda,-
zal wéér het wolvee voorbijtrekken
onder de handen van de teller,
heeft gezegd de ENE.
- 14 Zie, er zijn dagen op komst,
is de tijding van de ENE,-
dat ik gestand zal doen het goede woord
dat ik heb gesproken tot het huis Israëls
en tot het huis Juda;
- 15 in die dagen en in die tijd
zal ik aan David doen ontspruiten
een spruit van gerechtigheid,-
die recht en gerechtigheid doen zal
in het land;
- 16 in die dagen zal Juda worden gered
en Jeruzalem zal wonen in veiligheid;
en dit is wat dan tot haar wordt geroepen:
de ENE is onze gerechtigheid!
- 17 Want zo heeft gezegd de ENE:
nooit zal het David ontbreken
aan een man
die zetelt op de troon van het huis Israëls;

Gemeente zingt: Gezang 831: 1, 4, 6 en 9

De doopgedachtenis

De gemeente schaart zich rond het doopvont

Gemeente zingt: Gezang 611

V: Dit is de nacht, waarin wij worden teruggebracht
naar de oorsprong van onze doop:
ook wij zijn door het water getrokken,
bekleed met licht, beademd met nieuw leven.
Een nieuwe naam is ook over ons uitgesproken.
Deze nacht gedenken wij, hoe ook wij zijn weggeroepen
uit dood en duisternis.
Zo belijden wij, samen met Israël, Gods eerstgeborene:

G: Hoor Israël!
De HEER is onze God,
De HEER is één!

V: Gij zult de HEER, uw God liefhebben
met geheel uw hart en met geheel uw ziel
en met geheel uw kracht
en uw naaste als uzelf.

Wilt u zich verzetten tegen alle machten
die als goden over ons heersen
en hij die genoemd wordt 'Ik zal er zijn' alleen dienen?

G: Ja, dat willen wij!

V: Wilt u elk slavenjuk afwerpen
en leven in de vrijheid van Gods kinderen?

G: Ja, dat willen wij!

V: Dit water van de heilige Doop zij ons tot gedachtenis!

Schaamt u dan niet de Christus te belijden,
want het evangelie is een kracht Gods
tot bevrijding van een ieder die gelooft;
en antwoordt in gemeenschap
met de kerk van alle eeuwen:

Gemeente zingt: Gezang 344: 1, 2 en 3

Lezing van het Paasevangelie: Marcus 16: 1 - 8 (Naardense Bijbel)

- 1 Als de sabbat afloopt,
kopen Maria Magdalena,
Maria van Jakobus, en Salome,
balsems
en komen hem zalven.
- 2 Zeer vroeg op de eerste van de week
komen zij aan bij de gedenkplaats,
bij het opgaan van de zon.
- 3 Ze hebben tot elkaar gezegd:
wie zal voor ons de steen weggewentelen
van de poort van de gedenkplaats?-
en nu ze opkijken
aanschouwen ze dat hij is weggewenteld,
de steen,-
hoewel hij heel groot is geweest (Gen. 29,2).
- 5 Als ze de gedenkplaats binnenkomen
zien ze aan de rechterkant
een jongeman zitten,
met een witte mantel omgeworpen,
en ze zijn stomverbaasd.
- 6 Maar hij zegt tot hen:
niet zo verbaasd!-
ge zoekt Jezus, de Nazarener,
die gekruisigd is?-
hij is opgewekt, hij is niet hier;
zie, dit is de plaats
waar ze hem hebben gelegd;
- 7 nee, gaat heen, zegt aan zijn leerlingen
en aan Petrus
dat hij u voorgaat naar Galilea;
daar zult ge hem zien,
zoals hij u heeft gezegd!
- 8 Naar buiten gekomen
vluchten ze weg van de gedenkplaats,-
want siddering en ontzetting
heeft hen bevangen;
en ze zeggen aan niemand iets,
want ze zijn gaan vrezen.

Gemeente zingt: Gezang 929: ThomasCantorij 1 en 2,
Gemeente: allen

Voorbeden   Stil Gebed   Onze Vader

Diaken: De Heer is waarlijk opgestaan

Gemeente: Christus, het licht der wereld

Voorganger: Oogappel van de Vader
door wie God naar mensen kijkt.
Schijnsel van vaderlijke liefde
Liefde voor de mensenkinderen.

Diaken: Christus het licht der wereld.
Het vuur in onze harten, dat Hij ontstoken heeft.

**Gemeente: Wij dragen het licht, gemeenschap van Christus,
het levend licht, wij geven het door,
een lopend vuur, door heel de wereld
naar buiten gedragen in deze nacht.**

Uitdelen van het licht

Slotlied: Gezang 631

*Wij verlaten de kerk, dragen het licht de nacht in en zetten morgen
de dienst voort.*

Orgelspel: Marius Monnikendam (1896-1977) – Toccata 1935

Tineke Wonderman, sopraan

Tineke Wonderman (1988) groeide op in een muzikaal gezin en speelde klarinet en saxofoon in diverse ensembles en orkesten. Daarnaast ontwikkelde zij zich op het gebied van arrangeren op de middelbare school en in de kerk. Ze studeerde vervolgens Docent Muziek aan het Prins Claus Conservatorium in Groningen met als specialisaties klarinet en koordirectie. Naast haar werk als docent muziek in het voortgezet onderwijs en koordirigent is ze actief als sopraan (zowel solo als in koren). Ze volgt zanglessen bij Maja Roodveldt en Åsa Olsson.